

Koray Çalışkan

[koray.caliskan@radikal.com.tr](mailto:koray.caliskan@radikal.com.tr)

Çarşaf liste kitlesel partilerde görülmemiş bir şey. CHP'de bu kadar büyük bir il için ilk kez yaşanıyor.

Dün Türkiye'de sessiz bir devrim oldu. 10 yıl öncesinin vesayetçi, muhafazakâr CHP'si bir ilke imza attı. Eğitim-Sen'le Türk Eğitim-Sen farkını bilmeyen CHP'li il başkanlarının partisinde Oğuz Kaan Salıcı, Eğitim-Sen Şube Başkanı İsmet Akça, Hrant Dink'in eşi Rakel Dink, grevdeki emekçiler, gaz yiyen öğrenciler, evsiz kalan TOKİ mağdurlarıyla çektiği fotoğraflarla oy aradı. "CHP Atatürk'ün partisidir ama Kemalist olmamalıdır" diyen Zeynep Altıok'u il yönetimine aday gösterdi. Konuşmasında "Faşizme karşı kardeşimsin Hrant!" dedi. Yenileşmek lazım demedi, yenilendi, yendi.

Bu sessiz adımlarını duyduğumuz devrim iki önemli değişikliğe dayanıyor: 1) Delege yapısındaki eski sosyal çatı yıkıldı. 2) Seçim sistemi tamamen değişti.

CHP'nin Alevilerin baskın olduğu bir parti gibi görünmesi, dillendirilmeyen ama hissedilen bir sorun. İstanbul'da eskiden bir il kongresine gittiğinizde ortalık Ali, Haydar, Hüseyin, Bektaş'tan geçilmezdi. Yanlış anlaşılmasın, ideolojik bir ilişki ağından bahsetmiyorum. Aleviler ayrımcılık da yapmazdı. Ama Sivaslılık, Karslılık gibi siyasi olmayan, sosyal olan bağlar üzerinden dayanışmalar kurulmuş, böyle gelmiş böyle gitmişti.

Seçimi kaybeden Ali Özcan'ı destekleyen ekibin bir bölümü de bunun farkındaydı. Erdoğan Toprak ve Nihat Matkap'ın partideki 'fazla Alevi görünen' yapıdan rahatsız olduklarını düşünüyorlardı. Oysa sıkıntı fazla ya da az Alevi olması değil. CHP'de kimse kimsenin mezhebini sormaz. Esas sorun, modern siyasi partilerde olması gereken fikri ayrım üzerinden örgütlenmenin zayıflığı. Kongre öncesi yer yer anti-demokratik de sayılabilecek yöntemlerle delege yapısının değişmesi CHP'deki sessiz devrimin bir göstergesi.

**Blok liste sorunu**

Başkanlık sistemini tartışıyoruz. Kaçırdığımız bir nokta var. Türkiye'de zaten başkanlık sistemi var. Siyasi partilerde. Tek adamın dediğini bütün örgüt yapıyor. CHP'de ise işler değişti. Delegelerinin % 20'si İstanbul'da olan CHP, il yönetimini blok değil çarşaf listeyle seçti. Bu, şu demek: Blok listede başkan adayı 40 kişinin adını yazıyor. Kabul edenler ediyor, etmeyenler etmiyor. Aradan isim silmek, yeni isim eklemek yok.

Çarşaf, tersi. Delege, başkan adayının listesinden birilerini silebiliyor, kendi istediği ismi yazıyor. Böyle olunca yönetime aday olan herkes kulis yapmaya başlıyor. Bütün parti hareketleniyor. Pazar günü kongre tam böyleydi. Kitlesel bir parti için bir ilkti.

Çarşaf liste, kitlesel partilerde görülmemiş bir şey. CHP'de bu kadar büyük bir il için ilk kez yaşanıyor. Bu nedenle CHP tarihinin en büyük oy pusulası, olası en küçük karakterle basıldı. 225 kişi seçilecekti. 40 kişilik il yönetimi için yanlışlıkla 41 kişi yazabilirdiniz. Oy kullanmanın kendisinin zor olduğu, eğitim gerektiği bir süreç yaşandı. Sonuçta CHP bir rekor kırdı. 638 delegenin 184'ü, yani yaklaşık üçte biri oy kullanmayı beceremedi. Çarpı yerine nokta koydu, 40 yerine 41 kişi yazdı, ismi bulamadı, yoruldu vs... İl yönetimine giren Canan Kaftancıoğlu'na bu durumu sordum. "Bu demokrasi hepimizi çarptı ama çarpan demokrasi olsun" dedi.

Artık tabanla bütünleşmemek için bir neden kalmadı. Örgütü çalıştırmak, Obama ve Hollande kampanyalarında başarıyla kullanılan teknolojileri kullanmak için örgütsel zaaf kalmadı.

Demokrasiden korkulmayacağı kanıtlandı. Neden? Gençecik ve ilkeli bir il başkanı, çarşaf listeye seçime gitti, bütün listesini seçimden başarıyla geçirdi. Geçerli oyların % 64'ünü aldı, listesi de delinmedi. Diğer adayla kavga etmedi, partiyi değil AKP'yi eleştirdi. Yeni CHP'nin verdiği ilk sınavı başarıyla geçti.

Amalar da var

Ama kazın bir de diğer ayağı var. Oğuz Kaan Salıcı için gerçek imtihan yeni başlıyor. Kongreyi kazandı ama 6 aydır il başkanı olduğu İstanbul'da bir spor salonunu dolduramadı. AKP gençlik kollarının hıncahınc kongre yaptığı salonda CHP ana kademesi bir voleybol maçı kadar insan toplayamadı. Geçen sene İstanbul'da 1 milyonun izlediği Kılıçdaroğlu'nu yarı yarıya boş salona konuşturdu. CHP'li belediyelerin bir bölümü resmen kongreyi boykot etti. Çoğu, otobüs bile kaldırmadı. Hatta kimisi aynı gün bir sürü etkinlik düzenledi. İl başkan adayları propaganda konuşmalarını boş salona yaptılar. Yalnızca İstanbul'da 200 bin üyesi olan CHP için bir skandal. Cumhuriyet Halk Parti'ne demokrasi gelmiş ama halk henüz ortada yok. Sıra en zoru başarmada.